

Primärvårdens utbildningsenhet i Fyrbodal och Södra Bohuslän.
Regionhälsan, Västra Götalandsregionen
2023-12-21

Kateterisering av urinblåsa

Förberedelse, kunskap och förståelse

Använd gärna vårdhandboken eller annan relevant litteratur och ta reda på:

Hur utförs kateterisering av urinblåsa? Vad är viktigt att tänka på? Tillvägagångssättet skiljer sig något beroende på om det är en man eller kvinna som ska kateteriseras. Vad är det som är skillnader och varför? Vilka olika sorters katetrar förekommer och när används vilken? Vilka förberedelser behöver göras?

Diskutera ovan ställda frågor med din handledare. Samtala också om vad som är viktigt att tänka på vid kateterisering och varför, vid t.ex. svårighet att få in katetern. Hur mycket får man forcera? När behöver du avbryta, och i så fall vad gör du i stället?

Läs igenom relevanta delar av patientens journal.

Vilken indikation finns för urinkateter? Finns den någon ordination eller remiss och i så fall från vem? På remissen/ordinationen bör material, storlek och indikation framgå samt information om hur länge ska KAD ligga kvar.

Har patienten en kvarliggande urinkateter som ska bytas, eller är det en nyinsättning? Har patienten sjukdomar eller andra besvär som behöver tas i beaktande?

Genomförande, färdighet och förmåga

Förbered, duka upp för kateterisering av urinblåsa med hjälp av handledare och gällande rutin.

Ta in patienten på rummet och få hen att känna sig trygg. Är patienten orolig? Förklara vad du/ni ska utföra. Har patienten tidigare erfarenhet av KAD?

Tvätta, bedöva och för in urinkatetern enligt vårdhandbokens rutin.

Försäkra dig/er om att patienten mår väl under katetreringen. Tala med och titta på patienten under tiden. Efter momentet är genomfört, informera patienten om skötsel och symptom att vara uppmärksam på. Se till att patienten har material för skötsel i hemmet, alternativt planera för uppföljning på vårdcentralen. Tala med din handledare om hur den fortsatta vården för patienten med kateter ser ut.

Dokumentera enligt gällande rutin.

Utvärdering, värderingsförmåga och förhållningssätt

Fundera och reflektera, gärna med hjälp av Gibbs reflektionscykel.

Besöket:

Hur gick besöket? Vad fungerade bra? Är det något i genomförandet som kan förändras tills nästa gång? Kan något annat göras bättre nästa gång och i så fall vad?

Sjuksköterskans ansvarsområde:

Vad är sjuksköterskans ansvar i samband med kateterisering av urinblåsa?

Vilken roll har sjuksköterskan för patientens förståelse för och delaktighet i sin vård i samband med kateterisering av urinblåsan?

Eget förhållningssätt:

Vad kändes bra under besöket? Vad och varför kändes det så?

Var det något som kändes mindre bra? Vad och varför kändes det så? Kan man undvika det nästa gång, och i så fall hur? Om det händer igen, kan det hanteras på ett annat sätt och i så fall hur?

Andra funderingar?

Referenser:

Gibbs, G. (1988). Learning by doing: A guide to teaching and learning methods. Further Education Unit, Oxford Polytechnic, Oxford.

Vårdhandboken. (u.å). *Kateterisering av urinblåsa*. Hämtad 2023-12-21 från: <https://www.vardhandboken.se/katetrar-sonder-och-dran/kateterisering>